

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)

“ ____ ” _____ 2017__ р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності
072 “Фінанси, банківська справа та страхування”
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
на тему:
«Управління прибутком підприємства»

Виконавець:

студент ФЕФ

Ткач О.С. _____

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., проф. Величко Г.О. _____

/підпис/

ОДЕСА – 2018 рік

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. В умовах розвитку ринкових відносин ефективність фінансово-господарської діяльності підприємств пов'язана з раціональним формуванням та розподілом фінансових ресурсів з метою досягнення високих фінансових результатів. Враховуючи різні аспекти планування діяльності підприємства, найважливішим є процес управління прибутком, як процес дослідження і прийняття управлінських рішень за усіма основними аспектами його формування, розподілу і використання.

Найважливішою фінансовою категорією, що відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва і свідчить про обсяг і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості, є прибуток. Значна роль прибутку в розвитку підприємства і забезпеченні інтересів його власників та персоналу, а також держави визначають необхідність дослідження питань ефективного управління прибутком підприємств.

У сучасних умовах трансформаційної економіки відбуваються зміни, що впливають на підходи до управління підприємством. Ці зміни відображають нову роль прибутку для діяльності підприємства. Для ефективного управління підприємством у цілому й таким важливим показником як прибуток, зокрема, необхідне удосконалення існуючих інструментів управління, а також розробка нових, що відповідають сучасним економічним умовам діяльності українських підприємств. Ступінь адекватності системи управління прибутком реальній дійсності значною мірою залежить від того, наскільки дійовими є інструменти управління прибутком підприємства.

Отже, значна роль прибутку в розвитку підприємства і забезпеченні інтересів його власників та персоналу, а також держави визначають необхідність дослідження питань ефективного управління прибутком підприємства.

Метою дипломної роботи є дослідження теорії та практики управління прибутком підприємства.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі необхідно вирішити такі **завдання**:

1. визначити сутність та функції прибутку як економічної категорії,
2. охарактеризувати механізм управління формуванням прибутку,
3. з'ясувати особливості управління розподілом і використанням прибутку,
4. провести аналіз фінансово-господарської діяльності виробничого підприємства,
5. здійснити аналіз прибутковості та рентабельності виробничого підприємства,
6. проаналізувати процес формування, розподілу і використання прибутку на підприємстві,
7. визначити резерви збільшення прибутку підприємства,
8. розробити рекомендації щодо оптимізації політики управління прибутком підприємства;
9. обґрунтувати можливість використання маржинального аналізу для підвищення ефективності управління прибутком підприємства.

Об'єктом дослідження кваліфікації є процес управління.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні засади управління прибутком підприємства.

Методи дослідження. Методологічною основою для написання дипломної роботи стали такі загальнонаукові методи: метод термінологічного аналізу (під час визначення сутності прибутку як економічної категорії); методи порівняльного аналізу та синтезу (при визначенні механізму управління формуванням прибутку, його розподілом і використанням); статистичний метод, графічний метод, методи горизонтального, вертикального та кореляційного аналізу (під час аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства); метод наукової

абстракції (під час удосконалення фінансового механізму управління прибутком підприємства), метод узагальнення (при підведенні підсумків дослідження).

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти, монографічні дослідження і наукові публікації вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів; статистичні матеріали підприємства; аналітичні доповіді; електронні ресурси світової мережі Internet.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків та списку використаної літератури з 81 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні аспекти управління прибутком підприємства»** визначити сутність та функції прибутку як економічної категорії; охарактеризований механізм управління формуванням прибутку; з'ясовані особливості управління розподілом і використанням прибутку.

У другому розділі **«Аналіз системи управління прибутком в ТОВ «Телекарт-Прилад»»** проведений аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства «Телекарт-Прилад»; здійснений аналіз прибутковості та рентабельності підприємства; проаналізований процес формування, розподілу і використанням прибутку на підприємстві.

У третьому розділі **«Удосконалення фінансового механізму управління прибутком в ТОВ «Телекарт-Прилад»»** визначені резерви збільшення прибутку підприємства; розроблені рекомендації щодо оптимізації політики управління прибутком підприємства; обґрунтовані можливості використання маржинального аналізу для підвищення ефективності управління прибутком підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Проведений аналіз наукових підходів до визначення сутності прибутку свідчить про те, що дане поняття як економічна категорія є багатоаспектним і трактується вченими по-різному. В загальному вигляді прибуток - це частина доходу, яка залишається підприємству після відшкодування усіх витрат, пов'язаних з виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності. Будучи джерелом виробничого і соціального розвитку, прибуток займає провідне місце в забезпеченні самофінансування підприємств, можливості яких багато в чому визначаються тим, наскільки доходи перевищують витрати. Розрізняють прибуток від реалізації продукції, балансовий прибуток, операційний прибуток, прибуток від звичайної діяльності та чистий прибуток. Прибуток підприємства виконує такі функції: оціночну, розподільчу, захисну, відтворювальну і стимулюючу.

2. Управління прибутком – це система функцій, методів, інструментів, важелів, пов'язаних із формуванням, розподілом і використанням прибутку, що застосовуються з метою досягнення тактичних (забезпечення прийняттого рівня рентабельності діяльності) і стратегічних цілей підприємства (зростання його вартості). Система управління прибутком надає можливість вирішити такі завдання: забезпечення максимального рівня прибутку за наявних ресурсів підприємства; забезпечення високого рівня якості прибутку, який формується; забезпечення виплат власникам підприємства; забезпечення формування на майбутній період необхідного обсягу фінансових ресурсів; забезпечення ефективної участі персоналу щодо формування прибутку. Формування прибутку - це отримання певного фінансового результату суб'єкта підприємницької діяльності, який здійснює виробничу, комерційну, науково-дослідницьку та іншу діяльність.

Управління формуванням прибутку включає два основні напрями – управління доходами та управління витратами, балансування яких визначає формування абсолютної величини прибутку суб'єкта господарювання.

3. Ефективність роботи підприємства значною мірою залежить від якості управлінських рішень, що стосуються використання одержаного прибутку. Розподіл прибутку - це процес формування напрямів, на які він в майбутньому буде використаний, відповідно до цілей і задач, які ставить перед собою підприємство у своєму розвитку. Порядок та напрями розподілу прибутку визначає власник підприємства або уповноважений ним орган згідно із статутом та чинним законодавством. Управління використанням прибутку охоплює формування дивідендної політики, яка відіграє значну роль у реалізації фінансової стратегії підприємства.

4. Основним напрямком діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» є розробка і серійне виробництво комплексних автоматизованих системних проектів для телекомунікаційної галузі, енергетики, транспорту, комунального господарства з використанням контактних і безконтактних карт. На підприємстві в останні роки відбулося погіршення фінансового становища. Активи організації сформовані в основному за рахунок залучених засобів, а саме – поточних зобов'язань. Після проведення оцінки ліквідності балансу можна зробити висновок про те, що баланс підприємства є неліквідним. Після проведення аналізу за обраними показниками ліквідності, можна сказати, що всі показники ліквідності мають незадовільні значення, коефіцієнт абсолютної ліквідності має низьке значення. Підприємство не можна вважати ліквідним, хоча воно і може покрити свої поточні зобов'язання. Підприємство залежне від залучених та позикових засобів фінансування. Та обставина, що його діяльність стала більше формуватися за рахунок позикових засобів вказує на послаблення фінансової стійкості, значення всіх показників незадовільні та мають негативну динаміку. За всіма коефіцієнтами ділової активності маємо зниження на кінець періоду. Така динаміка вказує на уповільнення оборотності активів організації, що є

негативним і небажаним явищем. Середні терміни погашення кредиторської заборгованості коротші за терміни погашення дебіторської заборгованості. Отже, у підприємства немає можливості залучити додатковий капітал в оборот.

5. Підприємство протягом 2015-2016 років є прибутковим, а в 2014 році отримало чистий збиток в розмірі 2328 тис. грн.. при цьому в 2014 році виробнича та операційна діяльність організації була прибутковою. В динаміці за всіма показниками прибутку маємо зростання в 2015 році та зниження в 2016 році. На кінець досліджуваного періоду підприємство отримує чистий прибуток в розмірі 836 тис. грн. Всі значення рентабельності підприємства мають низькі значення на протязі 2014-2016 років, що свідчить про невисоку ефективність господарської діяльності підприємства.

6. Основним джерелом формування доходів протягом всього досліджуваного періоду є дохід від реалізації продукції. Його питома вага в 2014 році становила 72,5%, в 2015 році зросла до 83,7%, а на кінець періоду, станом на 2016 рік зменшилася до 52,7%. Підприємство в 2016 році стало отримувати значно більше доходів від іншої операційної діяльності, питома вага яких досягла 46,4%. Таким чином, маємо зміни в структурі формування сукупного доходу у бік зростання інших операційних доходів. Чистий прибуток в 2015 році в майже рівних долях було розподілено до фондів споживання та накопичення – відповідно 55% та 40%. В 2016 році чистий прибуток у більшій мірі використано на споживання (60%). Резервний фонд становить лише 5% чистого прибутку.

7. В 2016 р. зменшення чистого доходу та скорочення чистої рентабельності фінансово-господарської діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» спричинили значне скорочення валового прибутку. Відповідно ці чинники в 2016 р. є основними резервами зростання валового прибутку. Збільшення прибутку на ТОВ «Телекарл-прилад» можливе за рахунок: нарощення обсягів виробництва і реалізації товарів; здійснення заходів щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників; зменшення витрат на

виробництво продукції; кваліфікованого здійснення цінової політики; грамотної побудови ділових відносин з постачальниками, посередниками, покупцями; покращення системи маркетингу на підприємстві; удосконалення продукції з середнім рівнем рентабельності, а низькорентабельну зняти з виробництва; постійного проведення наукових досліджень аналізу ринку, поведінки споживачів і конкурентів.

8. Основним напрямом діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» в сучасних умовах має стати ефективний підхід до оптимізації витрат, визначення оптимальної спеціалізації виробничих потужностей, реконструкція й технічне переоснащення виробництва для підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку. ТОВ «Телекард-прилад» необхідно оптимізувати ті витрати, що впливають на процес виробництва несуттєво. Оптимізації і економії витрат має сприяти поліпшення планування. З цією метою необхідно здійснювати планування витрат шляхом використання різних методів, у тому числі економіко-математичних оптимізаційних моделей; обов'язково планувати витрати, що пов'язані зі споживанням основних матеріальних та енергетичних ресурсів на основі прогресивних норм і нормативів.

9. На підприємстві недостатньо уваги приділяється питанню реінвестування. В зв'язку з цим запропоновано структурно-логічну схему процесу формування політики реінвестування. Ще одним напрямом удосконалення системи управління прибутком підприємства є використання на підприємстві інструментарію маржинального аналізу. Підсумком такого аналізу повинен бути висновок щодо спроможності підприємства здійснювати фінансово-господарську діяльність, отримувати прибуток в умовах економічної самостійності, готовності до погашення своїх боргів, а також щодо вірогідності збереження такого стану підприємства. Цьому сприятимуть результати розрахунку та поглибленого факторного аналізу показників порогу рентабельності й запасу фінансової стійкості як основи обґрунтування шляхів забезпечення стабільності функціонування суб'єктів

господарювання в ринковому економічному середовищі.

АНОТАЦІЯ

Ткач Олег Сергійович

**«Управління прибутком підприємства
(на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»**

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного за спрямування
«Фінансовий менеджмент реального та страхового бізнесу»

Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2017 рік

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів. У роботі розглядаються теоретичні основи управління прибутком підприємства. Проведений аналіз системи управління прибутком в ТОВ «Телекарт-Прилад». Здійснене дослідження резервів збільшення прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад», розроблені рекомендації щодо оптимізації політики управління прибутком ТОВ «Телекарт-Прилад»; обґрунтована доцільність використання маржинального аналізу для підвищення ефективності управління прибутком.

Ключові слова: прибуток, механізм управління, формування, розподіл, використання, підприємство, фінансово-господарська діяльність, аналіз, резерви збільшення, оптимізація, маржинальний аналіз, ефективність.

ANNOTATION

Tkach Oleg

" Managing profits (for example LTD "Telecard-Device")"

thesis for Master degree in specialty 072 "Finance, banking and insurance"

the master's program professional areas for

"Financial management and real insurance business"

Odessa national economic University, Odessa, 2017

The qualification work consists of three sections. The paper discusses the theoretical foundations of management profit of the enterprise. The analysis of the system of profit management in LTD "Telecard-Device". Carried out a study of the reserves of increase in profit of "Telecard-Device", the recommendations on optimization of control policies profit "Telecard- Device"; justifies expediency of use of marginal analysis to improve the efficiency of profit management.

Key words: earnings, management mechanism, the formation, distribution, use, enterprise, financial economic activity analysis, reserves increase, optimization, marginal analysis, efficiency.